

Sövde kyrka

55.5848, 13.6717

På den plats där Sövde nuvarande kyrkogård ligger idag, på en udde i Sövdesjön, hade enligt uppgift ärkebiskop Absalon Hvide en gård under medeltiden, men eftersom han inte var populär i Sövde jagades han bort av byborna som plundrade gården.

Äldsta delarna av Sövde kyrka är från 1100-talet, men det fanns förmodligen redan tidigare en träkyrka på platsen.

Trappgaveltornet i väster byggdes på 1400-talet, samtidigt som man uppförde ett senare rivet vapenhus. Under samma århundrade byggdes nytt kor och absid, samtidigt som kyrkan förlängdes och fick valv.

I slutet av 1600-talet byggdes både den norra och södra korsarmen. Sakristia fick kyrkan under 1800-talet.

Vi kan här och var i långhusets tak se rester av kalkmålningar från tidig medeltid, och ovanför valven fins en unik bild, som tyvärr är omöjlig att se nerifrån kyrkorummet. Målningen är gjord på väggen innan

man byggde valven och murrester och annat skräp täcker nu större delen av målningen. Figuren som är svår att tyda föreställer troligen Sankt Kristoffer, som bland annat var pilgrimsvandranas skyddshelgon.

Det äldsta inventariet i kyrkan är dopfunten i kalksten från 1100-talet. På foten finns fyra spetsar som symboliserar evangerlisterna.

Dopfatet i mässing är tillverkat under 1500-talet och har en relief av Jungfru Marie bebådelse och hjortar.

Både altarpopsats och predikstol tillverkades 1640 i renässansstil. Den nedre delen av altarpopsatsen visar firandet av nattvarden, med Matteus och Markus på ömse sidor. Den övre visar korsfästelsen med Lukas och Johannes vid sidorna. Samtliga evangelister är flankerade av sina respektive symboler.

På predikstolens korg ser vi Jesu liv, och i hörnen finns karyatider som symboliserar tron, hoppet, kärleken, måttligheten och rättvisan.

Predikstolen fick i början av 1700-talet trappa och dörr, snidade av Anders Råå från Sövde.

Träsnidaren Anders Råå skapade även altarskranket.

En viktig del i kyrkans historia har varit byggandet av Sövdesborgs slott i slutet av 1500-talet. Ägaren av borgen hade ända fram till 1922 patronatsrätt för kyrkan. På 1630-talet uppfördes ett gravkor för ätten Lange, och där hade sedan även ätterna Thott och Piper kungligt privilegium att begrava sina döda. När gravkapellet senare gjordes om till vad som nu är koret placerades kistorna under koret. På 1950-talet lät domkyrkoarkitekt Eiler Graebe montera kistplåtar och en värja som hämtats från gravkoret på en tavla.

Många av inventarierna i kyrkan kommer från kyrkans patronus genom seklerna, ätterna Lang, Tott och Piper, så bland annat ljuskronorna. Med ett undantag, den ljuskrona som hänger närmast ingången. Den skänktes 1934 av en enkel sömmerska vid namn Johanna Olsson.

Kyrkorgeln byggdes 1951 av Fredriksborgs orgelbyggeri i Danmark.

Källor:

Webb: Blentarps församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Våra kyrkor". Klarkullens Förlag AB. ISBN 91-971561-0-8

Bok: "Minnets stigar - En resa bland svenska kyrkogårdar". Hans Hammarskiöld, Anita Theorell & Per Wästberg. ISBN 91-89204-24-7
Muntlig information.